

dež in zmoči volno, da jo nespametni vrže proč in odide prazen domov. Umni pa prinese zlato in postane bogat.

L. N. Tolstoj.

16. Kmet in vrag.

Živel je nekoč reven kmet, ki je znal silno močno pihati. Če mu je žena skuhala prevroč močnik, se je razjezil in je tako pihal, da je bil nankrat ves močnik po mizi. Žena in otroci so preplašeni kričali, ker jim je razpihal vso južino. A njemu to še ni bilo dosti. Pihnil je še enkrat tako močno, da je zletela skleda po hiši ter se razletela.

Kadar je nesel popravljat lemež h kovaču, ni kovač nikdar gonil mehu, ampak kmet je pihal s tako močjo v žerjavico, da bi bilo kmalu odneslo žerjavico, lemež in kovača.

Za tega kmeta je zvedel tudi vrag. Odpravi se iz pekla k njemu, da bi ga — poizkusil, kdo bo bolj pihal. Ko vrag kmetu to naznani, je bil kmet zadovoljen, a samo pod tem pogojem, da se bosta šla skušat za plačilo.

Vrag takoj zastavi mošnjo zlata. Kmet pa sebe in otroke.

Gresta torej na skedenj, zamašita vse špranje in luknje ter se začneta pričkati, kdo bo prvi začel. Dolgo je trajalo. Nobeden ni hotel prvi.

Končno vendar vrag odjenja in začne tako močno pihati, da je kmeta odnesel veter pod streho. Vrag ga vpraša, kaj dela pod streho. Kmet se hitro odreže: „Tukaj-le mašim špranje, da te ne bo odneslo, ko bom začel pihati jaz.“

Vrag pomisli, se prestraši in zbeži v pekel.

Premeteni kmet pa vzame mošnjo zlata in se zahvali Bogu, da ga je rešil s tako pametno mislijo iz zadrege.

Nar. prav. — Osojski.

17. Medved in bučele.

Medved je hodil po gozdu med mogočnim stoletnim drevjem in iztikal za plenom. Pritikal je glavo k zemlji in jo zopet dvigal. Nekaj je zasledil — bučele so nekje. Jel je koračiti dalje, a vedno hitreje, ker mu je bil izvrsten nos porok, da ne izgreši zaželjenega plena.

Obstane blizu orjaškega drevesa. Oči se mu živo posvetijo in se poželjivo vpro v deblo, ki je imelo malo odprtino, skozi katero so se pridno vrstile trudoljubne bučele. Nekaj časa stoji kakor pribit; nato pa se počasi bliža svojemu cilju in mrmra dobrovoljno: „Danes sem jo pa iztaknil! To bode sladčica!“

Oblastno se vstopi pred votlo drevo. Tedaj pa začne z osornim glasom: „Ve, bučele, ste tatice! Nabirate mёд po mojem gozdu in po mojih cveticah, pa me niti ne vprašate, če smete. Odračunite mi takoj dolžno desetino, sicer vas zmastim z medom vred!“

„Povedale bodemo kraljici!“ zakličejo bučele in odhite v panj.

„Nočem kraljičine milosti, jaz zahtevam svojo reč!“ rohni medved in izkuša vtakniti v vhodno luknjo svojo rejeno taco; toda ne gre!

„Kdo je?“ se oglasi močna straža za vhodom in resnobno stopi na dan.

„Gospodar tega okrožja!“ zareži medved. „Zahtevam desetino; toda ker se tako prezirljivo vedete in odvrčate desetino, zato bom porabil silo!“

„Torej sovražnik!“ zašepeta straža in en oddelek odhiti v panj.

Medved pa zopet izkuša spraviti taco v vhod ter ga povečati kolikor mogoče; toda panj je bil še v najkrepkejših letih in se ni nič zmenil za medvedov poizkus.

Medtem pa sprejme medveda straža z vso strogostjo. Medved je odbijal napade v divji jezi: otepal in mahal je s tacama okrog sebe in rentočil silno.

„Sovražnik! Sestre, na noge, na boj!“ zahrumel je po panju bojni glas došlega stražnega oddelka. Tedaj pa je završalo in zabučalo v panju. Vse je drlo skozi vhod, da se čim preje spopade z nevarnim sovražnikom. Tako se je ta hrabra vojska urno vsipala na kosmatinca, da je medvedu postajalo vroče.

Skoro je medved plesal in se vrtil pred panjem tako, da je postal kar vrtoglav. Sovražnik pa ga je napadal v vedno večjem številu. Zdajci se mu pa zapodi ena tolpa kar naravnost v oči!

„Dosti imam! Danes sem jo pa res iztaknil!“ zarjul je opikani kosmatinec in si mel oči. Planil je od nesrečnega drevesa in v divjem ognju lomastil v enomer naprej, ne ogibajoč se grmovja in drugih zaprek, češ, sila pa le ni vselej dobra!

Bučele so še nekaj časa hitele za njim in ga neusmiljeno pikale; potem pa so se vrnile in praznovale zmagoslavje.

Zvonimir Maslè,

18. Pajek.

Sedèl je dolgi pajek
Na tenki šibici,
Poredno se je sméjal
V vodico ribici.

„Aj, videla bi rada,
Da v potok ta bi pal,
Ehé, ehé, ne boš me!
Prav žal mi je, prav žal!“

Pa skozi gaj zapihnil
Prav ljubek je zefir,
Zazibal se je pajek
In v hladni pal je vir.

Zato pa umen bodi
In dobro pomni to:
Kdor sam v nevarnost hodi,
Končal prezgodaj bo.

Gradiški.

